

Поглавје 29 - Царинска унија

Сите земји-членки се дел од царинската унија на ЕУ и следат исти царински правила и постапки. Ова бара усогласување на законодавството, соодветен капацитет за спроведување, примена и пристап до заедничките компјутеризирани царински системи.

Северна Македонија има **добро ниво на подготовка** во делот на Царинската унија. Постигнат е **добар напредок** во извештајниот период со континуирана консолидација, примена и надградба на ИТ системите. Беше имплементиран и промовиран Концептот Овластен економски оператор (ОЕО). Електронскиот систем за обработка на царински декларации и акцизни документи е целосно функционален и безхартиен. Воспоставени се зелени коридори на клучниот граничен премин со ЦЕФТА земјите, обезбедувајќи непречен проток на стоки со појавувањето на кризата предизвикана од КОВИД-19

Следната година, земјата треба:

- да продолжи со консолидација и целосна примена на постоечките ИТ системи, вклучувајќи усогласување со модулите од Повеќегодишниот стратешки план на (МАСП) на Комисијата, да обезбеди нивна постојана надградба и деловен континуитет;
- да обезбеди целосна имплементација на Протокол 5 за олеснување на трговијата преку проширување на овластувањето за ОЕО и целосно имплементирање на Акциониот план за Заеднички регионален пазар.

Царинското законодавство има високо ниво на усогласеност со *законодавството на ЕУ*. Усвоена е царинската тарифа за 2020 година која е во согласност со најновите измени во Комбинираната номенклатура на ЕУ. Имплементиран е Дополнителниот протокол 5 за олеснување на трговијата, вклучувајќи го и концептот Овластен економски оператор (ОЕО), кој беше интензивно промовиран. Осумнаесет компании добија одобрение за ОЕО. Постапката за валидација на земјата за взаемно признавање на нејзините ОЕО одобренија со земјите од ЦЕФТА е завршен и треба да биде официјално одобрен. Северна Македонија допрва ќе го ратификува Протоколот за елиминација на недозволена трговија со тутунски производи, потпишан во 2014 година.

За **административниот и оперативниот капацитет**, Царинската управа продолжи да ги применува стандардите за професионален интегритет и анти-корупција. Формирана е нова служба за финансиски истраги и во тек се обуки за вработените. Управувањето со ризик систематски се применува со процент на физички контроли од 6%, додека документарните контроли учествуваат со 17% од сите пратки. Се применува едношалтерски систем за гранична контрола со Србија на патниот граничен премин Табановце - Прешево, а во јуни 2021 година, потпишан е договор за воспоставување на ист таков систем со Албанија.

Електронскиот систем за обработка на царински декларации и акцизни документи е целосно функционален и сите модули се безхартиени. Со соседните земји се користи систематска електронска размена на податоци (SEED), овозможувајќи електронска размена на податоци во реално време. Новиот компјутеризиран транзитен систем (NCTS) е оперативен и функционира без прекини. Започнаа подготовки за имплементација на NCTS Фаза 5. Обезбедено е одржување на NCTS и системот за интегрирана тарифна средина (ITE). Царинската управа имаше активна улога во

воспоставувањето на зелените коридори, обезбедувајќи непречен проток на основни стоки на три клучни гранични премини со соседните ЦЕФТА земји, со појавата на кризата предизвикана од КОВИД-19.

Царинската управа зеде учество во 13 меѓународни операции за борба против недозволена трговија со дрога, фалсификувана стока, лекови, медицински помагала и заштитна опрема, оружје, експлозиви, опасен отпад, културни добра, суров тутун и производи од тутун. Учествоваше во два меѓународни проекти, едниот фокусиран на следење на трговијата со супстанции што се користат за производство на импровизирани експлозивни направи, а другиот на управување со отпад. Продолжи соработката и размената на разузнавачки информации со царинските служби од поширокиот регион и со меѓународни и регионални организации.